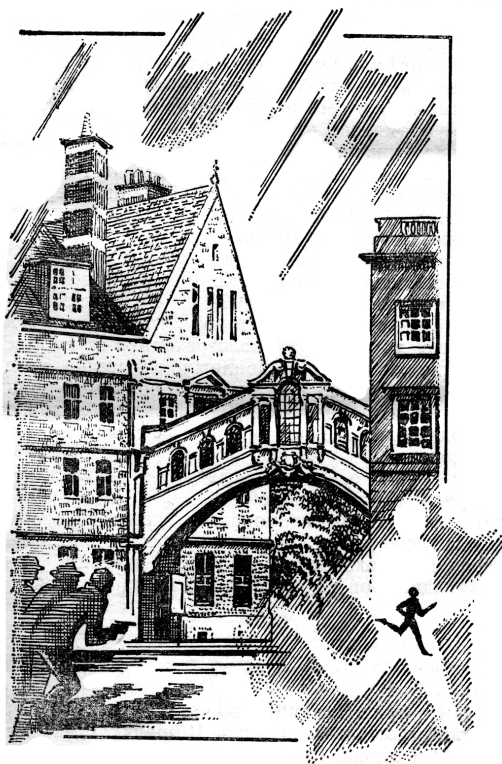

СЕРІЯ “ГОРИЗОНТИ ФАНТАСТИКИ”

Рей Бредбері

МАРСІАНСЬКІ ХРОНІКИ

ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

УДК 82/89
ББК 84.7 США
Б87

Серію “Горизонти фантастики”
засновано 2011 року

Ray Bradbury. The Martian Chronicles
Copyright © 1958 by Ray Bradbury

Друкується з дозволу правовласника
Ray Bradbury, c/o Don Coughdon Associates, Inc.

Переклад з англійської
Олександра Тереха

Бредбері Р.

Б87 Марсіанські хроніки: Повість /Пер. з англ.
О. Тереха. — Тернопіль: Навчальна книга–Богдан,
2011. — 296 с.— (Серія “Горизонти фантастики”)

ISBN 978-966-10-1265-2

УДК 82/89
ББК 84.7 США

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина даного видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора перекладу чи видавця.*

ISBN 978-966-10-2118-0 (серія)
ISBN 978-966-10-1265-2

© Навчальна книга–Богдан,
майнові права, 2011

“Добре, коли людина знову знаходить у собі здатність дивуватися, — сказав один філософ. — А з початком космічних подорожей усі ми стали дітьми”.

СІЧЕНЬ 1999. РАКЕТНЕ ЛІТО

Хвилину тому в Огайо стояла зима. Двері в будинках були щільно причинені, і ніхто не на-смілювався б відчинити густо помережані морозом вікна. Зима була справжня: з усіх дахів звисали бурульки, на сніговій гірці галасувала дівчора, а навантажені покупками домашні господарки, кутаючись у свої шуби, незграбно, наче ведмедиці, брели тротуарами, що взялися кригою.

І враз тепла хвиля прокотилася над містечком. Не хвиля — море гарячого повітря ринуло на місто і вмить залило все навкруги. Здавалося, хтось одчинив двері велетенської пекарні. Літня спека огорнула і чепурні котеджі, і голі садки, і малих лижників. Крижані бурульки танули на очах. Люди розчиняли навстіж вікна. Діти метушилися, скидаючи свої пальта. Домашні господарки тут-таки, на вулиці, знімали шуби. Сніг розтав за кілька хвилин, і на газонах визирнула прим'ята торішня трава.

Ракетне літо. Ці слова переходили з уст в уста.

Ракетне літо. Воно прилетіло в містечко, наче вітер пустелі, і своїм палючим диханням розтопило на шибках химерні зимові візерунки. Діти покидали лижі й санки. З холодних хмар сівся сніг, але на землю він падав гарячим дощем.

Ракетне літо. Люди поглядали з-під критих ганків на червоне від заграви небо.

Ракета лежала на космодромі, вивергаючи рожеві хмари вогняного диму. Це ракета перетворила зиму на літо гарячим подихом своїх потужних двигунів. Ракеті були підвладні пори року, і в Огайо на короткий час запанувало літо.

ЛЮТИЙ 1999.

ІЛЛА

Їхній дім з кришталевими колонами стояв на березі порожнього марсіанського моря. Щоранку Ілла К зривала золотаві плоди, які росли просто на кришталевих стінах, а потім починала прибирати в кімнатах, розсипаючи жменями магнітний порошок. Цей порошок збирав увесь пил та бруд і, наче дим, зникав за вікном, розвіяний гарячим марсіанським вітром.

Удень, коли стародавнє море дихало спокоєм і в садку стихав шелест виноградних лоз, коли завмирало в полуденній тиші далеке марсіанське місто, господар будинку К сидів у себе в кімнаті і читав металеві книги з опуклими ієрогліфами. Він проводив рукою по сторінці, немов грав на

СЕРПЕНЬ 2002. НІЧНА ЗУСТРІЧ

Перш ніж виїхати на сині пагорби, Томас Гомец зупинився біля самотньої бензоколонки, щоб заправити машину.

— Нуднувато тут самому, голубе? — запитав Томас.

— Нічого, — відповів старий, витираючи вітрове скло невеликої вантажної машини.

— Як же тобі Марс, голубе?

— Подобається. Тут завжди щось нове. Коли я потрапив сюди минулого року, то вирішив нічого не чекати, нічого не просити й ні з чого не дивуватися. Треба забувати Землю й роздивлятися, що це за місце і як воно тут. Сама тутешня погода, як на мене, кумедна штука. Це марсіанська погода. Вдень спека, як у пеклі, вночі пекельний холод. А взагалі цікаво: квіти зовсім інші, і дощ зовсім інший. Я прилетів на Марс, щоб відпочити тут нарешті, а я хочу спочивати в такому місці, де все зовсім інше, ніж у нас. Старому просто необхідно міняти оточення. Молодь не хоче розмовляти з ним, а зі старими йому нудно. Отож я й вирішив — найкраще знайти таке місце, де тільки розплющиш очі, і вже бачиш щось цікаве й незвичне. Тому я придбав оцю колонку. Коли тут буде забагато клопоту, я переберуся на якусь стару дорогу, де менше їздять, щоб заробляти на шматок хліба і мати час роздивлятися навколо.

— Правильно міркуєш, голубе, — сказав Томас, тримаючи засмагли руки на кермі. Настрій

у нього був чудовий. Десять днів підряд попрацював він в одній з нових колоній, а зараз мав два вільні дні і їхав на вечірку.

— Мене вже нічого не дивує, — вів далі старий. — Я тільки дивлюся й роблю висновки. Якщо людина не може прийняти Марс таким, як він є, то краще хай повертається на Землю. Все тут чудернацьке: ґрунт, повітря, канали, тубільці (я ще їх не бачив, але чув, що вони є десь поблизу), годинники. Навіть мій годинник поводить дивно. Навіть час тут чудернацький. Іноді мені здається, наче я тут сам-один і на всій планеті, крім мене, немає жодної людини. Я тоді можу заприсягтися, що це справді так. Часом я відчуваю себе восьмирічним хлопцем, тіло моє немовби стискається, а все навколо виростає. Що й казати, це хороше місце для старого. Я тут завжди на сторожі й завжди щасливий. Знаєш, на що схожий Марс? Він схожий на одну річ, яку мені подарували на Різдво сімдесят років тому — не знаю, чи доводилося тобі мати таку. Вона називалася калейдоскоп: така собі рурка, а всередині кристали, намистинки, шматочки кольорового скла. Тримаєш її проти сонця, дивишся, обертаєш поволі, а тобі аж дух забиває, так красиво! От і Марс. Милуйся ним. Нехай він лишається такий, який є. Мати Божа! А чи знаєш ти, що оце шосе марсіани побудували більш як шістнадцять століть тому? З тебе один долар і п'ятдесят центів. Дякую і на добраніч!

Томас поїхав далі стародавнім шосе, усміхаючись сам до себе.

як політик. Врешті-решт я колишній губернатор штату, я робив усе чесно, і за це мене зненавиділи. Наука розвивалася надто швидко, і люди заблукали в механічних нетрях; вони, наче діти, робили й переробляли всілякі хитромудрі іграшки: технічне приладдя, вертольоти, ракети; вони спрямували всю увагу на вдосконалення машин, замість того, щоб думати, як ними керувати. Війни розросталися й розросталися і, зрештою, вбили Землю. Ось що означає мовчанка радіо. Ось від чого ми втекли. Нам пощастило. На Землі вже не залишилося ракет. Тепер я можу вам сказати, що ми виїхали зовсім не на риболовлю. Цивілізації на Землі не існує. Міжпланетні подорожі не відновлюватимуться протягом сторіч, а може, не відновляться й ніколи. Ви ще молоді. І я вам це повторюватиму щодня, поки воно не западе вам у душу.

Він спинився, щоб підкласти у вогонь паперу.

— Тепер ми самі. Ми та жменька інших, котрі прилетять за кілька днів. Нас досить, щоб розпочати все заново. Досить, щоб відвернутися від того, що було там, на Землі, й стати на новий шлях.

Вогонь спалахнув, ніби підтверджуючи його слова. Всі закони й вірування Землі перетворилися на купку гарячого попелу, рештки якого незабаром розвіє вітер.

Батько кинув у вогонь останній папірець. Це була карта світу. Вона зморщилася, скоцюрбилася і — пах! — злетіла вгору чорним метеликом.

Тімоті одвернувся.

— А тепер я хочу показати вам марсіан, — сказав тато. — Ходімте всі. І ти, Алісо. — Він узяв її за руку.

Майкл голосно плакав, і тато взяв його на руки й поніс. Вони пройшли зруйнованим містом до каналу.

Канал. Завтра або післязавтра цим каналом у човні припливуть їхні майбутні дружини, ще малі дівчатка-реготухи зі своїм батьком та матір'ю.

Навколо вже була ніч, на небі висипали зорі. Але Тімоті не міг знайти Землю. Вона вже зайшла. І над цим теж треба буде подумати.

Нічний птах обізвався серед руїн.

Тато промовив:

— Мама і я спробуємо навчити вас. Може, у нас це не вийде. Але я сподіваюся, що вийде. Ми самі мали нагоду багато чого бачити й багато чого навчитися. Ми задумали цю подорож чимало років тому, ще до твого народження, Майкле. Навіть коли б не було війни, ми, гадаю, все одно прилетіли б на Марс, щоб оселитися тут і будувати життя за власними уподобаннями.

Вони підійшли до каналу. Вночі він був довгий, рівний, тихий і відбивав усе, як дзеркало.

— Я завжди хотів побачити марсіанина, — промовив Майкл. — Де ж вони, тату? Ти обіцяв.

— Ось вони, — сказав тато, посадив Майкла на плече і показав просто вниз.

Марсіани були там. Тімоті затремтів.

Марсіани були там — у каналі — відбиті у воді. Тімоті, Майкл, Роберт, мама й тато.

Марсіани мовчки дивилися на них з пожмуреної поверхні води...

Ця книга надрукована на спеціальному книжковому папері,
який має властивість зменшувати контрастність сприйняття тексту
і призначений для друкування дитячих видань.

Літературно-художнє видання

Серію “Горизонти фантастики”

засновано 2011 року

БРЕДБЕРІ Рей

МАРСІАНСЬКІ ХРОНІКИ

Повість

Переклад *Олександра Тереха*

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Ганна Осадко*

Обкладинка *Максима Долинного, Володимира Басалиги*

Комп'ютерна верстка *Ірини Демків*

Підписано до друку 10.04.2011. Формат 84x100/32.

Папір офсетний. Гарнітура Galleon. Умовн. друк. арк. 14,34.

Умовн. фарбо-відб. 14,34.

Видавництво “Навчальна книга – Богдан”

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців

ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66

publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com

www.bohdan-books.com

ISBN 9789661012652

9 | 789661 | 012652